

[Udenrigsministeren.]

gribes? Eller gavner det bedre fredens sag, at Skandinaviens lande er splittede og delvis våbenløse? Dette er reelle hensyn, som med vægt kan fremføres og vil blive fremført af vore ambassadører i udlandet.

Man er for øjeblikket i offentligheden tilbøjelig til at hæfte sig ved den omstændighed, at det ikke i Oslo lykkedes fuldtud at bringe uoverensstemmelserne ud af verden, og det hævdes fra mange sider, at forhandlingerne nu er bristet definitivt. Dette er ikke rigtigt. Det fastsloges i communicueet fra Osломødet, at der ikke i øjeblikket bestod tilstrækkeligt grundlag for indgåelse af et forsvarsforbund. Man ønskede ikke ved en tilslørende formulering at skjule de uoverensstemmelser, som var til hinder for med det samme at bringe den aftale i stand, om hvis væsentligste indhold der allerede var opnået samstemmighed. Det følte nødvendigt også at nå frem til fuld enighed om forudsætningerne for og konsekvenserne af en sådan aftale. Uden fuld enighed herom ville der bestå en risiko for, at samarbejdet kunne hæmmes og miste sin betydning, endnu før det havde stået sin prøve. Dette ville være værre end slet ingen aftale.

Forhandlingerne er ikke ophørt. Der er stadig både i Danmark, i Norge og i Sverige enighed om, at den lykkeligste løsning af Nordens sikkerhedsproblemer er en regional forsvarspagt mellem de tre skandinaviske lande. De tre landes regeringer er principielt enige om det væsentlige indhold af en sådan pagt. De tre landes repræsentanter har under de førte forhandlinger åbent overfor hverandre gjort rede for den betydning, som en pagt ville have for de enkelte lande.

Vi kan ikke uden videre opgive denne politik, og vi synes ikke der er grund til det, så længe der er mulighed for at gennemføre den. En også i formen fællesnordisk henvendelse i udlandet om mulighederne for levering af våben og andre nødvendige tilførsler, hvis sikring er en af forudsætningerne for en skandinavisk pagt, ville rimeligvis have haft større vægt end de enkelte landes særskilte optræden. Disse muligheder bliver imidlertid nu undersøgt af landenes repræsentanter hver for sig, men samtidigt og i nøje indbyrdes føling og kontakt. Og hovedopgaven er den fælles: at forklare udlandet de skandinaviske landes vilkår og forudsætninger, at forklare vort eget syn på vore egne problemer og at overbevise udlandet om den politiske fornuft i planen om et skandinavisk forsvarsforbund, indgået

i overensstemmelse med De Forenede Nationers pagt.

Der skal ikke gøres noget forsøg på at skabe illusioner om vor politik. Men når der i communicueet fra Osломødet står, at det for tiden ikke var muligt at nå den fornødne samstemmighed om forudsætningerne for og konsekvenserne af det alliancefri forsvarsforbund, så betyder det ikke, at sagen er skrinlagt. Det, der ikke kan nås for tiden, kan måske nås med tiden, og vi vil i hvert tilfælde ikke fra dansk side lade den ringeste mulighed gå fra os for at yde vort bidrag til at tilvejebringe den skandinaviske enighed, der næsten, men kun næsten, allerede er nået.

Den norske regering har meddelt, at den vil søge at få nærmere oplysninger om Atlantunionen for derefter at tage standpunkt til, om den ønsker en indbydelse til at forhandle om deltagelse i unionen. Da Danmark på samme måde som Norge hører til de lande, som eventuelt vil blive indbudt til at deltage i forhandlinger om en nordatlantisk pagt, er det naturligt for os ligeledes at søge yderligere orientering herom, således som de danske ambassadører i Washington og London også hidtil har gjort.

Men i øjeblikket har vi ikke tilstrækkeligt grundlag hverken til at danne os en sikker mening om den skandinaviske tanke øjeblikkelige gennemførlighed eller til at drøfte andre muligheder, der kan komme til at foreligge i en fremtidig situation, som vi ikke ved tilstrækkeligt om, og som regeringen for sit vedkommende ikke har taget stilling til. Men regeringen ved sig i overensstemmelse med den danske rigsdags alt overvejende flertal, når den stadig tilstræber den fælles nordiske løsning, som der i alle de tre skandinaviske lande er et levende ønske om at nå frem til.

Bomholt: Vi havde, da krigen sluttede, det håb, at De Forenede Nationer skulle bane vej for fred og tryghed. Det afsnit, der indleder De Forenede Nationers pagt, var som et løfte til menneskeheden. Efter fire års forløb må vi jo sige, at UN endnu ikke har indfriet de forhåbninger, vi havde. Det er ikke lykkedes UN at skabe det mellemfolkelige samarbejde, der kan sikre freden og give bl. a. de små nationer en rimelig grad af tryghed. Berlinkrisen er endnu ikke løst. Flere steder på jorden er der krig. Der er opnået adskillige resultater, og fra Danmarks side ønsker vi selv-